

Hội thảo kết nối các nguồn lực thông tin khoa học và công nghệ quốc tế phục vụ thương mại hóa kết quả nghiên cứu giữa trường đại học và doanh nghiệp

Trong bối cảnh khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo ngày càng có vai trò quan trọng trong phát triển kinh tế xã hội của mỗi quốc gia, thông tin khoa học và công nghệ (KH&CN) luôn là yếu tố quan trọng phục vụ nghiên cứu khoa học và hoạch định chính sách của đất nước. Ngày 03/5/2019, tại Hà Nội, Cục Thông tin KH&CN quốc gia đã phối hợp với Mạng lưới học thuật Việt Nam tại Nhật Bản (VANJ) tổ chức Hội thảo “Kết nối các nguồn lực thông tin KH&CN quốc tế phục vụ thương mại hoá kết quả nghiên cứu giữa trường đại học và doanh nghiệp”.

Tham dự Hội thảo có Lãnh đạo Cục Thông tin KH&CN quốc gia; các giáo sư, tiến sỹ đến từ Đại học Tokyo, Đại học Hiroshima, Nhật Bản; Viện Nghiên cứu Toán Cao cấp Việt Nam; Khu Công nghệ cao Sài Gòn; các nhà khoa học trẻ thuộc Mạng lưới học thuật Việt Nam tại Nhật Bản; đại diện các doanh nghiệp, Tập đoàn Vingroup, CMC, FPT, Tiến Nông,...

Hội thảo được tổ chức với kỳ vọng tạo ra sự kết nối giữa các nhà khoa học của Nhật Bản với giới khoa học và các doanh nghiệp Việt Nam, phục vụ thương mại hóa kết quả nghiên cứu. Nội dung của Hội thảo tập trung vào 4 chủ đề lớn gồm: trí tuệ nhân tạo, vi mạch, thành phố thông minh và nông nghiệp công nghệ cao.

Phát biểu khai mạc Hội thảo, TS Trần Đắc Hiến, Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia đánh giá cao nỗ lực hợp tác của các Trường Đại học Nhật Bản, sự tâm huyết của các Giáo sư đầu ngành trong lĩnh vực KH&CN và những nỗ lực vì sự phát triển của KH&CN Việt Nam của các nhà khoa học trẻ và các doanh nghiệp Việt. Đây là một bước tiến quan trọng cho sự hợp tác và phát triển KH&CN Việt- Nhật đồng thời là một cơ hội để doanh nghiệp Việt tiếp cận với các nghiên cứu khoa học của Việt Nam cũng như trong khu vực, mở ra một tương lai mới cho ứng dụng KH&CN vào thực tiễn sản xuất.

Với nội dung chất lượng, phong phú, Hội thảo được đánh giá là cơ hội để giới thiệu các nguồn lực về thông tin KH&CN và đổi mới sáng tạo của một số tổ chức nghiên cứu tại Nhật Bản và Việt Nam, đồng thời công bố các kết quả nghiên cứu trong các lĩnh vực trên của các nhà khoa học trẻ người Việt đang làm việc và học tập tại các trường đại học, các viện nghiên cứu, các công ty công nghệ tại Nhật Bản và Việt Nam.

Về việc xây dựng thành phố thông minh tại Tp. Hồ Chí Minh, theo TS Lê Hoài Quốc (Khu công nghệ cao Sài Gòn), việc phát triển thành phố thông minh hiện đang được coi là phát triển chiến lược quan trọng tại Tp. Hồ Chí Minh nhằm đạt được sự phát triển bền vững và cải thiện mức sống của người dân. Tiến sỹ đề xuất các nhu cầu liên quan đến việc kiểm soát lũ lụt, giao thông thông minh, an toàn môi trường, y tế thông minh, an toàn thực phẩm và an ninh là những vấn đề quan trọng nhất ở Tp. Hồ Chí Minh. Tại Hội thảo, TS Lê Hoài Quốc giới thiệu về những khu đô thị đổi mới bao gồm Quận 2, Quận 9 và huyện Thủ Đức là cơ sở để phát triển thành phố thông minh và giới thiệu các hoạt động gần đây về phát triển công nghệ Micro-Electro-

Mechanical Systems (MEMS) với các ứng dụng của nó cho thành phố thông minh tại Khu công nghệ cao Sài Gòn - một trung tâm cốt lõi của khu đô thị đổi mới.

Một chủ đề lớn khác cũng được đề cập là ứng dụng công nghệ cao trong nông nghiệp để cải thiện thu nhập của nông dân ở Việt Nam. Theo GS Trần Đăng Xuân (Đại học Hiroshima, Nhật Bản), năm 2017, đóng góp của nông nghiệp, lâm nghiệp và ngư nghiệp ở Việt Nam vào GDP của cả nước là 15,34%, nhưng dân số trong lĩnh vực này chiếm hơn 40%. Cả hai con số này được dự đoán sẽ giảm trong tương lai gần. Rõ ràng, cần hướng tới nông nghiệp công nghệ cao và phát triển chuỗi giá trị để giảm chi phí, tăng sản lượng và đạt chất lượng sản phẩm tốt hơn tại Việt Nam. Hiện tại, các sản phẩm nông nghiệp công nghệ cao đã đóng góp khoảng 25% tổng giá trị nông sản, đó là một cơ hội đáng kể cho sự tăng trưởng. Mặc dù nhiều nỗ lực đã được dành cho lĩnh vực nông nghiệp công nghệ cao, nhưng rất ít sản phẩm từ nông nghiệp của Việt Nam đạt tiêu chuẩn quốc tế. Cần tăng số lượng nông nghiệp công nghệ cao, công nghệ sinh học và công nghệ tự động hóa trong sản xuất nông nghiệp. Ngoài ra, cần chuyển giao các công nghệ tiên tiến bằng cách cải thiện đầu tư vào lĩnh vực nông nghiệp từ các quốc gia có kinh nghiệm như: Israel, Nhật Bản và Hàn Quốc,... Điều này sẽ giúp Việt Nam sản xuất được nhiều sản phẩm nông nghiệp có giá trị cao hơn.

Việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong nông nghiệp công nghệ cao cũng đang là xu hướng đáng quan tâm. TS Đặng Quốc Thuyết (Tổ chức nghiên cứu nông nghiệp và thực phẩm quốc gia, Nhật Bản), cho biết sự phát triển của AI đã mang lại cơ hội lớn cho sự phát triển của nông nghiệp công nghệ cao. Tại Hội thảo, Tiến sỹ đã giới thiệu ngắn gọn về ứng dụng của các thuật toán AI để giải quyết các vấn đề, xử lý môi trường, ứng dụng cho máy móc nông nghiệp thông minh. Các nghiên cứu điển hình bao gồm đánh giá phân tích đa biến về chất lượng sản phẩm nông nghiệp và học sâu (Deep learning) cho thị giác máy tính (Computer Vision) đối với robot nông nghiệp thông minh trong công nghệ sau thu hoạch.

Các nhà khoa học cũng được nghe một số tham luận về các ngành mới, như: “Ngành điện tử spin- một hướng mới của Công nghệ thông tin và điện tử” (GS Masaaki Tanaka, Đại học Tokyo, Nhật Bản); “Chuyển giao sự phát triển kỹ thuật số: Mối liên hệ giữa nghiên cứu và ngành công nghiệp tại Việt Nam” (GS Hồ Tú Bảo, Viện Nghiên cứu Toán Cao cấp Việt Nam),...

Mong muốn của Mạng lưới học thuật Việt Nam tại Nhật Bản là đưa nguồn lực trí thức trẻ người Việt đang học tập và làm việc tại Nhật Bản, đưa công nghệ và kinh nghiệm Nhật Bản về Việt Nam. Thông qua Hội thảo, hy vọng mối quan hệ hợp tác giữa Bộ Khoa học và Công nghệ với Tổ chức VANJ và các tập đoàn, doanh nghiệp, trường đại học, viện nghiên cứu của Việt Nam sẽ có những bước tiến mới trong thời gian tới.

Hà Ngọc Minh